

گزارش نشست پنجمین همایش علوم خاک ایران

کرج 9 بهمن 1387

پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

جلسه ساعت 9:30 با تلاوت آیاتی از کلام الله قرآن مجید آغاز گردید.

ابتدا آقای دکتر میر حسینی مدیر گروه خاکشناسی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران از طرف دانشکده مهندسی علوم خاک به همه مدعوین خوش آمد گفتند و پربار بودن همایش را آرزو کردند.

اعلام برنامه و هدف های همایش توسط آقای دکتر روزیطلب

آقای دکتر روزیطلب برنامه همایش را اعلام کردند و ضمن خیرمقدم و خوش آمدگویی به اساتید، روسای بخش های تحقیقاتی موسسات و سازمانهای مختلف و دانشجویان و تبریک به مناسبت دهه فجر، از پردیس دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران آقایان دکتر امید، دکتر ثواقبی، و دکتر گرجی و دکتر میر حسینی که در برگزاری همایش تلاش کردند، تشکر و قدردانی نمودند. همچنین در توضیح دستورالعمل و هدف های همایش به چند مورد مهم در مورد برنامه های راهبردی انجمن علوم خاک به شرح زیر اشاره کردند: تشکیل گروههای کاری و تخصصی در انجمن و مشارکت کلیه اعضا و همکاران از طریق تقسیم وظایف و کارها و پیشبرد هدف های انجمن علوم خاک ایران-ارتباط انجمن با دفتر تجهیز اراضی وزارت جهاد کشاورزی-در زمینه تصویب لایحه قانون خاک-کشور-مشارکت پردیس دانشکده کشاورزی با انجمن علوم خاک، اینکه همایش به راحتی و با همکاری و مشارکت برگزار گردیده است-برگزاری کنگره ها و همایش ها که سهم دانشکده ها و دانشگاهها بسیار برجسته می باشد، بنابراین به نظر می رسد که مشارکت سایر ارگانها با انجمن بسیار ضروری باشد-تاکید این نکته که انجمن هیچ گاه قصد دخالت در سیاست موسسات و سازمانهای اجرایی را نداشته است و یک پل ارتباطی است برای همکاری و همدلی و گفتگو و تبادل نظر-همکاری دستگاہهای اجرایی، ترویجی و غیره با متخصصان علوم کشور و ایجاد پیوند قوی بین مراکز

آموزشی ، پژوهشی و اجرایی در موارد مربوط به خاک کشور. ایشان در پایان اظهار امیدواری کردند که بتوانند از بحث های بزرگواران عزیز در راهبردی کردن راهکارها و تقویت آنها استفاده کنند.

آقای دکتر امید ریاست محترم پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

ضمن خیر مقدم به حاضران اظهار داشتند که ترکیب موجود در نشست از دو جنبه مهم و قابل توجه است . یکی از نظر حضور اساتید برجسته و نامدار و مدیران بخش های اجرایی و پژوهشی و دیگری جوانانی که تازه در این مسیر قرار گرفتند تا در زمینه علوم خاک با یکدیگر به بحث و تبادل نظر پردازند. خاطر نشان کردند که ما هنوز به خاک و اصول بهره برداری پایدار از خاک در دانشگاهها توجه نمی کنیم و اشاره کردند که ان شاءالله با دستاوردهای این همایش بتوانیم به اهمیت این موهبت الهی پی ببریم و در حفظ آن کوشا باشیم. ایشان از تاسیس یک پژوهشکده آب و خاک خبر دادند که پژوهشهای مربوط به آب و خاک در آنجا بررسی و اجرا خواهد شد. در پایان هم اظهار امیدواری کردند که نشست هایی با مدیران آب نیز در آینده برگزار گردد که انشاءالله بتوانند میزبان گردهمایی بزرگی باشند.

ارائه استراتژی انجمن علوم خاک ایران توسط آقای دکتر حق نیا

آقای دکتر حق نیا ضمن سلام به حاضرین از آقای دکتر گرجی و دکتر کریمیان و افراد دیگری که در تهیه برنامه راهبردی انجمن تلاش کردند ، تشکر نمودند. به کلی بودن برنامه های راهبردی اشاره کردند که ممکن است کاستی هایی هم در این برنامه باشد ولی اظهار امیدواری کردند که با نظر دوستان در این جلسه و طی بحث و تبادل نظر اصلاح گردد. بندهای برنامه های راهبردی انجمن را از طریق پاورپوینت قرائت نمودند .

هم اندیشی پیرامون عملیاتی کردن استراتژی انجمن علوم خاک ایران

هم اندیشی با حضور آقایان دکتر روزیطلب و دکتر کریمیان و دکتر حق نیا در پنل صورت گرفت. ابتدا آقای مهندس زنده روح از عدم حضور آقای دکتر اجلالی عذرخواهی کردند. از اعضای انجمن برای تدوین و پیش نویس قانون جامع خاک

که از بار علمی بالایی برخوردار بود، تشکر کردند. از وضعیت قانون جامع خاک در سال گذشته صحبت کردند و اشاره کردند که اولین قانون جامع خاک از ویرایش یکم تا دهم با صرف ساعتها وقت پیش رفت و سرانجام در وزارت تصویب شد و به هیئت دولت ارجاع گردید. از همزمانی مطرح شدن قانون جامع خاک با قانون حفاظت محیط زیست صحبت کردند. ایشان تشریح کردند که هیئت دولت نیز می خواست که دو قانون را با هم ادغام کند. قرار شد که قانون آلودگی خاک نیز به نوعی در قانون جامع خاک مطرح گردد. با اظهار نظر وزارت نیرو، صنایع و معادن و نفت و غیره این دو با هم ادغام و به قانون جامع خاک تبدیل شدند که یک فصل به نام آلودگی به آن اضافه شد و با ماده 44 ماده به کمیسیون اصلی دولت ارجاع داده شد. این قانون در زمان مقرر در مجلس ارائه خواهد گردید و هیچ موردی برای اعتراض در مجلس پیش بینی نمی شود. ایشان در پایان اشاره کردند که دستور کار در هفته آینده مشخص و قیل از کنگره گرگان و تا پایان سال مصوبات به صورت لایحه به مجلس شورای اسلامی ارائه می گردد.

آقایان دکتر فتوت و دکتر نیشابوری: خواستار در دسترس قرار دادن آخرین نسخه قانون جامع خاک قبل از رفتن به صحن مجلس شدند. آقای مهندس زنده روح در پاسخ به آقایان اشاره کردند که از نظر قانونی بحث و تبادلات انجام شده در اختیار دبیر کمیسیون دولت قرار می گیرد و صلاح نمی بینند که قبل از تصویب در هیأت دولت به اطلاع عموم برسد. البته پس از تصویب در هیأت دولت، پیش نویس اولیه لایحه در اختیار عموم قرار می گیرد که می تواند در انجمن مورد بحث و تبادل نظر قرار گیرد.

آقای دکتر گرجی: قبل از بحث در مورد برنامه های راهبردی به چند نکته اشاره کردند که هر کدام از حاضران با توجه به علایق و تجربه های خود در مورد استراتژی نظر بدهند. اعضای پنل نظرات را جمع بندی کنند و کمیته پیگیری آنها نیز تعیین گردد و از طرفی تاکید کردند که جایگاه انجمن های علمی لازم است که تبیین و تقویت شود تا بتوانند اهداف را پیگیری کنند. همچنین تاکید کردند که اگر قانون جامع خاک تصویب شود، هفت قانون اجرایی دیگر به دنبال دارد و از آقای

مهندس زنده روح خواستند که انجمن را در جریان بگذارند تا از حق انجمن دفاع شود .

دکتر نیکامی : در ادامه صحبت آقای دکتر گرجی پیشنهاد دادند که کمیته ای تشکیل شود تا بندهای تکراری استراتژی را جمع بندی کنند و سپس کمیته بندی صورت گیرد.

دکتر جلالیان : معتقد بودند که اجرایی کردن برنامه های راهبردی مشکل است . باید با توجه به الویت ها اقدام کرد . ایشان اشاره کردند که مدیریت خاک و بهره برداری از خاک اهمیت زیادی دارد. مشکل منابع درسی و کاربردی نبودن دروس و یا افزایش بی رويه تعداد گروههای خاکشناسی باید بوسیله انجمن علوم خاک با وزارت علوم مورد بحث و تبادل نظر قرار گیرد.

دکتر بای بوردی : ضمن تبریک به آقای دکتر روزیطلب به خاطر موقعیت شان در ایکاردا از مشکلات کشور و آلوده بودن خاکهای تهران صحبت کردند و از انجمن علوم خاک خواستند که مانند نظام پزشکی - آخرین داور - خاک و آب باشد که مستلزم برقراری ارتباط و مشارکت انجمن با سایر نهادهاست که دو سازمان یکی نظام مهندسی و دیگری خانه کشاورز بسیار مهم است . از پیش از حد بودن فارغ التحصیلان کشاورزی شکایت کردند و اینکه جمعیت خاکشناسان ایران در سالهای اخیر 1000 برابر شده است که باید به وزارت علوم عدم نیاز به فارغ التحصیل کشاورزی بیشتر را اعلام نمود. طوری که فقط چند دانشگاه خوب کشور پذیرش جدید داشته باشند.

دکتر روزیطلب در ادامه صحبت آقای دکتر بای بوردی از تفاهم نامه همکاری انجمن با نظام مهندسی خبر دادند که این تفاهم نامه تصویب شده است . از پیشنهاد ارتباط با خانه کشاورز استقبال کردند که حتماً چنین کاری انجام گیرد .

دکتر جلالیان : در ادامه بحث بیان نمودند که تعداد خاکشناس زیاد نیست بلکه تعداد خاکشناس زیاد است . و نیاز به دانش آموخته خاک زیاد است ولی استفاده صحیحی از آنان نمی شود . در نتیجه دانش آموخته بیکار می ماند. همچنین تاکید کردند که دانش آموخته که کاملاً وارد بکار باشد نیز بسیار کم داریم.

دکتر روزیطلب اظهار داشتند که باید در موضوعات زیربنایی ایجاد اشتغال کرد. بنابراین می توان نظر آقایان دکتر جلالیان و بای بوردی را ادغام نمود. آقایان دکتر خادمی و دکتر نیشابوری: خواهان ایجاد تعداد کمتر کمیته مثلا " دو کمیته بودند که بر اساس اولویت نیازها و موضوعات تشکیل گردند. آقای دکتر افتخاری (موسسه تحقیقات خاک و آب تهران): پیشنهاد دادند که انجمن علوم خاک در رابطه با راهبردها زمان بندی هدف ها را در نظر بگیرد. از طرفی ایشان اشاره کردند که برنامه های راهبردی سلسله مراتبی ندارد و خیلی از آنها هم تراز نیستند .

آقای دکتر بصیرانی (استاد و نماینده مدیر گروه دانشگاه زابل) : پیشنهاد کردند که به فعالیت های بین المللی توجه بیشتر شود . از مشکلات خشک شدن دریاچه هامون که مساله مهمی است و افغانستان نیز پیگیری نمی کند ، صحبت کردند. به قرار گرفتن در کمربند فرسایشی تاکید کردند و خواستار پیگیری انجمن علوم خاک شدند.

آقای دکتر روزیطلب نیز در پاسخ اظهار کردند که انجمن به FAO و سازمان حفاظت جهانی هشدار می دهد .

آقای دکتر چرخابی (سازمان حفاظت خاک و آبخیزداری) : از چهار موسسه راه اندازی شده (موسسه فنی و مهندسی -موسسه تحقیقات شوری-موسسه تحقیقات خاک و آب-موسسه حفاظت خاک و آبخیزداری) در بخش های تحقیقاتی وزارت کشاورزی صحبت کردند. پیشنهاد دادند که یک کمیته از هر کدام از این موسسات باشند تا برنامه های راهبردی را اجرا کنند و خواستند که از امور زیربنایی آب و خاک نیز نماینده ای در کمیته باشد که بازوی اجرایی خواهد بود تا مثلث دانشگاه و اجرا و تحقیق تکمیل گردد. همچنین اظهار داشتند که به علت عدم دسترسی به اطلاعات خاکهای کشور ، شناخت واقعی از خاک وجود ندارد. باید پایگاه داده های خاک و اطلاعات خاکشناسی گسترش یابد و در اختیار عموم قرار گیرد.

آقای دکتر سعادت (موسسه تحقیقات خاک و آب) : پیشنهاد دادند که اعضای کمیته های تخصصی در دسترس باشند و در جلسات پی در پی شرکت کنند.

بعد از تنفس و بذیرایی ادامه هم اندیشی پیرامون عملیاتی کردن استراتژی انجمن علوم خاک ایران

آقای دکتر خادمی : به زیاد شدن پذیرش دانشجو اشاره کردند و تاکید کردند که در حال حاضر از مسائل مهمی است که باید بررسی گردد و خواستند که کمیته ای تشکیل شود تا در این زمینه اقدامی صورت گیرد و به نتیجه ای برسیم . همچنین به عدم وجود پایگاه داده ها برای خاکهای کشور اشاره کردند . ایشان اظهار کردند که این مسائل هر سال مطرح می گردد ولی اقدامی در جهت حل آنها صورت نمی گیرد و به جای صحبت در مورد چندین مساله به این دو مساله مهم پرداخته شود.
19 بند استراتژی مورد رای گیری قرار گرفت و اظهار نظر ها و پیشنهادات مختلف در مورد کمیته ها در پنل مطرح شد . سرانجام تشکیل سه کمیته به شرح زیر تصویب شد:

1- کمیته استانداردها و روشها

2- کمیته آموزش و پژوهش

3- کمیته ترویج و فرهنگ سازی و ارتباطات

سپس در رابطه با وظایف مربوط به هر کمیته بحث و تبادل نظر شد.

آقای دکتر گرجی : بیان نمودند که اگر قانون جامع خاک وضع شود . قانونهای اجرایی دیگری نیز به دنبال خواهد داشت که آنها به استانداردهایی نیاز خواهند داشت . ایشان تاکید کردند که کمیته استانداردها و انجمن وظیفه پیگیری این قوانین را دارند.

دکتر افتخاری : اشاره کردند که انجمن علوم خاک به ارتقای فعالیت های علمی خاک می تواند کمک کند که جزء راهبر اصلی انجمن باشد. انجمن می تواند به تدوین دستورالعمل تهیه مطالعات خاکشناسی کمک کند . که این وظایف اصلی کمیته استانداردهاست .

دکتر بهرامی (معاونت فن آوری ریاست جمهوری) : بیان نمودند که تاثیر انجمن ها تاکید هشدارها بر جامعه است. انجمن می تواند به عنوان بخش خصوصی این استانداردها را تعیین کند و در ازااء دریافت قیمت مناسب تحویل دهد. در واقع انجمن نقش نظارت بر استانداردها را دارد.

آقای دکتر روشنی - اشاره کردند که هدف های انجمن باید مورد نظر باشد و راههای رسیدن به هدف ها نیز باید مشخص شود تا بتوان ان را عملی کرد. به گونه ای که در سال آینده همزمان با همایش بعدی تعداد بندهای هدف ها کاهش یابد.

دکتر چرخایی : خواستند که الویت بندی زمانی مشخص گردد . به طور مثال در بسیاری موارد اتفاق افتاده است که قبل از تهیه استاندارد آلودگی، اطلس آلودگی خاک آماده شده است . در حالی که باید قبل از آن استانداردها تهیه شود.

دکتر ضیائیان : از مشکل استاندارد نبودن کودهای شیمیایی در موسسات تحقیقات و سازمان محیط زیست استان فارس خبر دادند . اشاره کردند که انجمن با کمک

محققان و دانشگاهیان استانداردهای مرتبط به خاک را پیگیری کند.
گزارش مختصر از پیشرفت کار کنگره علوم خاک گرگان (بعد از نهار و نماز)

دکتر خرمالی از طریق پاورپوینت گزارش پیشرفت کار کنگره گرگان را ارائه دادند . از تماس دبیرخانه با دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی و اطمینان از دریافت فراخوان ها ، هماهنگی با سازمانهای مربوطه ، هماهنگی با استانداری و واحدهای زیر مجموعه ، بانک کشاورزی و سازمان منابع طبیعی ، کمک و حمایت شرکت سهامی آب منطقه استان گلستان برای برگزاری کنگره و نمایشگاه و بازدید علمی و چاپ مقالات خبر دادند . همچنین اعلام کردند که 1420 مقاله رسیده که تعدادی از آنها داوری شده است و برای هر مقاله حداقل 4 داور اختصاص دادند و داوری به صورت اینترنتی است و پیشرفت کار تا حال بسیار خوب بوده است . ضمناً بیان داشتند که به کمک داوران نیاز دارند و خواستند که داوران محترم نتایج ارزیابی خود را طی 2 هفته به دبیرخانه ارسال کنند .

اظهار نظر - برخی - دانشجویان - به - عنوان - نماینده - انجمن - علمی - دانشجویی

نماینده انجمن علمی دانشجویی دانشگاه اصفهان : کاربردی کردن دروس و ایجاد انگیزه - امکانپذیر بودن شرکت در کنگره و امکان ارائه مقالات برای دانشجویان در حال تحصیل - مقطع - کارشناسی - را - پیشنهاد دادند - دکتر - روزیطلب - پاسخ دادند - که

کاربردی کردن درس ها از هدف های مهم است و شرکت در کنگره و ارائه مقالات بوسیله دانشجویان مقطع کارشناسی هم امکانپذیر است .

نماینده دانشجویان دانشگاه اهواز : در مورد فرهنگ سازی خاک و مدیریت و ترویج خاک - شرکت دادن دانشجویان کارشناسی در طرح های پژوهشی پیشنهاد دادند.
هم اندیشی پیرامون نحوه تعامل و تقویت همکاری انجمن با مراکز علمی و پژوهشی و اجرایی

طی بحث و تبادل نظر رئیس کمیته های تعیین شده نیز با رای گیری انتخاب شدند . رئیس کمیته استانداردها و روشها آقای دکتر بازرگان انتخاب شدند که وظایف آن بررسی جنبه های مختلف خاک ، آلودگی خاک ، فرسایش خاک و آزمون خاک و همچنین کودهای شیمیایی و بیولوژیکی و تعیین استانداردها و معیارها می باشد. به طور مثال شاخص های بیولوژیکی خاک شور تعیین شود .

رئیس کمیته آموزش و پژوهش آقای دکتر شرفا انتخاب شدند که وظایف کمیته چگونگی-ارتباط-پژوهش-بلا-اجراء-آموزش-بلا-پژوهش-و-آموزش-بلا-اجراست. ارتباط انجمن با موسسه تحقیقات خاک و آب، حفاظت و آبخیزداری، موسسه دیم کشور و غیره نیز از وظایف دیگر این کمیته می باشد.

رئیس کمیته ترویج و فرهنگ سازی و ارتباطات آقای دکتر گرجی به عنوان استاد دانشگاه و معاون پردیس که می توانند موثر باشند، انتخاب شدند که وظایف این کمیته شامل فرهنگ سازی عموم ، ارتباط با مردم و یا با جهان از طریق رادیو ، تلویزیون ، روزنامه ارتباط با دانشجویان و دانشگاهیان ، روابط مردمی و بین المللی داشتن است .

در راستای وظایف این کمیته دکتر روزیطلب از چاپ کتابی در آمریکا صحبت کردند که با کمک سازمان زمین شناسی امریکا و دانشگاه های امریکا بوده است. این کتاب توسط آقای دکتر حق نیا در حال ترجمه است و با کمک آقای مهندس زنده روح-قرار-است-تا-زمان-برگزاری-کنگره-گراگان-آماده-شود-که-نقش-مردم-در-خاکشناسی در این کتاب-مورد نظر است. ایشان همچنین اشاره کردند که مردم هنوز تفاوت بین خاک و زمین یا رسوب را نمی دانند. جای تاسف است که حتی

تحصیل کرده ها هم نمی دانند. ایشان تشریح کردند که این کتاب نقش ترویجی و آموزشی دارد و خاک را به عنوان محیط مناسب غذا ، بهداشت و... مطرح می کند . آقای دکتر سعادت : پیشنهاد کردند از آنجا که رسانه ملی نقش تبلیغ و ترویجی دارد ، با مهندس ضرغامی جلسه ای تشکیل شود .

دکتر چرخابی : تاکید کردند که علاوه بر جلسه با مهندس ضرغامی بهتر است یکی از چهل کانال تلویزیونی به کشاورزی و منابع طبیعی و حفاظت خاک و یا باغبانی و... تعلق گیرد که مسلمانان طرفداران زیادی خواهد داشت و حتی می توان از روزنامه نگاران هم دعوت کرد تا در کمیته شرکت کنند.

آقای دکتر روزیطلب در پاسخ بیان کردند که پیشنهاد خوبی است . از طریق نامه و جلسه با کمیسیون ها در زمینه هشدارهای بحرانی و سیاست گذاری های خاک می توان نقش خاک را برجسته کرد .

آقای دکتر ایوبی (مدیر گروه خاکشناسی دانشگاه صنعتی اصفهان) : از دیدگاه خوبی که انجمن ایجاد کرد تشکر نمود و خواست که اولویت های پژوهشی در استان ها مشخص شود تا انجمن اقدام لازم را انجام دهد.

در پایان آقای دکتر روزیطلب ضمن تشکر از آقای دکتر حق نیا بابت تهیه آگاهی نامه انجمن از همگان تقاضا کردند که مطالب و اطلاعات لازم و مفید برای چاپ در آن را به انجمن ارسال کنند . همچنین از همه حاضران و نمایندگان خبرگزاری های ایسنا و مهر تشکر نمودند . همایش در ساعت 16 با ادای صلوات خاتمه یافت .

سخنران	عنوان برنامه	زمان
-	شروع جلسه با تلاوت قرآن مجید و پخش سرود جمهوری اسلامی	9:00-9:10
دکتر محمد حسن روزیطلب	اعلام برنامه و هدف های همایش	9:25-9:10
دکتر محمد حسین امید	خیر-مقدم-به-شرکت-کنندگان-از-طرف پردیس کشاورزی و منابع طبیعی	9:35-9:25
دکتر غلامحسین حق نیا	ارائه استراتژی انجمن علوم خاک ایران	9:50-9:35
بحث آزاد با حضور پنل	هم-اندیشی-پیرامون-عملیاتی-کردن استراتژی انجمن علوم خاک	11:00-9:50
-	تنفس و پذیرایی	11:30-11:00
بحث آزاد با حضور پنل و جمع بندی	ادامه هم اندیشی پیرامون عملیاتی کردن استراتژی انجمن علوم خاک	12:15-11:30
-	نماز و نهار	14:00-12:15
بحث آزاد با حضور پنل	هم-اندیشی-پیرامون-نحوه-تعامل-و تقویت همکاری انجمن با مراکز علمی و پژوهشی و اجرائی	15:30-14:00
دکتر فرهاد خرمالی	گزارش یازدهمین کنگره علوم خاک	16:00-15:30

